

Skip fyri 83 miljónir

FISKISKIPAFLOTI OKKARA VAR ILLA FYRI, TÁ HETTA LANDSSTYRIÐ TÓK VIÐ. AFTURGONGDIN VAR STÓR, MEN BEINANVEGIN HETTA STYRIÐ HEVÐI TIKIÐ VIÐ KOM DIK A AFTUR SKIPABYGGINGINA

Seinastu tvey árin hjá »sjálfstýrislandsstýrinum« minkaði føroyski fiskiskipaflostin við meira enn 3000 tonsum.

Hetta var ein ógligur smeytur fyri føroyska samfelagið og teir mongu fiskimenn, ið lógu í farloysi og sum væntandi komu í fartrot av tí stóðugt vaksandi afturgongdini.

Seinasta ári hjá »sjálfstýrislandsstýrinum« kom einki nýbyggt skip til landið — bara eitt ikki nýbyggt fiskifar.

Longu fyrsta árið hjá hesum landsstýrinum tók skipabyggingin seg upp aftur, og somuleiðis vaknaði aftur hugurin at keypa skip fyri skjótari at fáa fatur á vinnuamboðum.

Nýbyggingin fyrsta árið var í peningi umleið 4 milj. kr.

Annað árið - í fjór - komu skip til landið fyri slakar 24 milj. kr.

Í hesum árinum verður roknað við nýbyggingum og skipakeypum fyri umleið 55 milj. kr.

Iðlogurnar í fiskiskipaflostin eftir hesum trimum árunum verða sostatt umleið 83 milj. kr., og er hetta størsta krónutal, ið nakrantíð er farið til endurnýggjan skipaflosts eftir so fáum árum.

Blaðmentalitet

Tað er verðið ikki heilt óvanligt, at »14. september« hevur samrøður við ymiskar javnaðar armenn, ið vita at siga frá illsemlu í landsstýrinum og ósemlu í javnaðarflokkinum.

Einki ilt um tað, at blaðið sigur lesarum sínum frá øllum tí, ið tað unnist blaðnum at fáa fatur á av tíðindum.

Vit hava roynt at funnið fram til tær keldur millum javnaðarmenn, ið blaðið so flittiliga brúkar til undirbyggjan av sínum ofta merkisverdu tíðindum.

Higartil hevur verið ógjörligt at funnið fram til nakran javnaðarmann, ið hevur latið frá sær hesi ymisku tíðindi — sum sjálvandi eru lygn úr enda og í enda!

At avsanna tíðindi, ið óngantið hava verið til, er ein ógjörilig uppgáva, men vónandi er tað framvegis soleiðis, at hin gløggi lesarin dugir at skilja implum alt tilfíkt, ið óvandaligir blaðmenn spýta úr penninum av uttan navngivnum keldum og tilkum, ein lættliga kann fata sum verandi sonn og álítandi tíðindi ella skrivning.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Samanbinding av oyggjunum

Tvinnar stórar brúgvagerðir eru í hondum. Brúgvagerðirnar um Hvannasund og Streymin. Tvinni rísaarbeiði, ið fremjast skulu í næstu framtíð

Hesar báðar brúgvagerðir eru av verkfrøðingum projekteraðar. Eftir stendur hjá politikkarum at útvega hin neyðuga peningin.

Hetta er í lotuni ikki so lætt, tí veruliga hava vit bert eina leið at fara eftir peningin til slík endamál — í iðlogrunnin, 60 miljónagrunnin, sum í lotuni er næstan tómur.

Vónirnar eru góðar at fáa meira av ilögufæ í grunnin.

Hvussu skjótt hetta verður, er ikki gott at siga nakað avgerandi um í lotuni, men helst verður ikki leingi at biða eftir tí.

Brúgvín um Hvannasund við vegagerð báðu megin frá fer at kosta landskassanum millum 5 og 6 milj. kr.

Brúgvín um Streymin verður at kosta millum 3 og 4 milj. kr., men har kemur so tað afturat, at long vegastrekkji koma uppí, m. a. eisini eitt berghol gjøgnum Eysturoynda, ið leysliga verður mett at kosta einar 11 milj. kr.

Hetta eru neyðug tiltøk í sambindingini av oyggjunum, og tað er eingin ivi um, at báð-

ar brúgvagerðirnar verða at hava alstóran týðning og verða lið í verkinum at skapa framburð og oktan trivna á vinnulivsokinum.

Eitt av verkseminum hjá hesum landsstýrinum, ið annars hevur so mangar figgarligar tvørleikar at stríðast við, er at fáa hesar brúgvagerðir framdar innanfyri rimuligt tíðarmark og tí snarleika figgarvænirnar eru nóg góðar til tess.

Telegrafboð

Á telegrafstöðini er pláss leyst fyri einum boðdreingi ella -gentu á 16-17 ára aldri.

J. Rubeksen.
fg.

Konrad Adenauer

maðurin í Fría demokratiska flokkinum Theodor Heuss vald úr til forseta, meðan Konrad Adenauer úr kristiliga demokratiska flokkinum varð valdur til sambandskanslara.

Óg 7. oktober 1949 varð kunngerð send út í Moskva radio har greitt var frá at eysturstjórnin Týska demokratiska Tjóðveldið var sett á stovn við Wilhelm Pieck í forsetasessinum. Otto Grotewohl sum stjórnarleiðara og Walthar Ulbricht sum varaforsetisráðharra.

Bismark legði grundina undir týska ríkið í 1871. Hitler fordi tað til undirgang í 1945 og nú vóru restirnar byttar í tveir týskar statir.

Tær búskaparligu og uttanríkispolitisku umstøðurnar hava gjørt sitt til at Adenauer bleiv sitandi so leingi sum kanslari sum hann gjordi, heili 14 ár. Adenauer hevur verið tann stjórnarleiðari, sum hevur sitið longest við valdinum í einum parlamentariskum landi í Europa í hesi öld. Í 12 ár hevði hann veruliga valdið, tey tvey seinastu mátti hann lata sær lynda at sita sum leiðari av eini stjórni og einum politikki, sum hevði kolsigt fyrj ein stóran part. Frá 1949 til 1961 kundi hann diktera og stilla krøv og verða hoyrdur. Frá 1961 til 1963 var hann kanslari av náði frá stjórnarflokkunum. Við fyrsta valið í 1949 sigraði

kristiligu demokratarnir yvir sosialdemokratunum (SPD) við bert 400.000 atkvøðum. Frá einum atkvøðutali uppá 7,3 mill. við valið í 1949 vann CDU aftur við valið í 1953 við Adenauer á odda og fekk 12,4 mill. atkvøður og 15 mill. í 1957, tað mesta ein týskur flokkur nakrantíð hevði fingið. Frá at hava 31 pst. av samlaðum atkv. í 1949 fekk hann heili 50,2 pst. í 1957. Konrad Adenauer sigraði, tað sá út sum hann vann allastaðni, bæði úti og heima. Hann »vann« á Truman og Eisenhower og fram um alt á uttanríkisráðharrans hansara John Foster Dulles, sum kansla var hansara besti stuðul undir kalda krignum. Eisini Bretland og Frakland høvdu álit á hesum manni, sum við sínum fadirliga myndugleika og psykologiska sansi lætt kundi venda streyminum til gagn fyrj vesturtýskan politikk. Tað, sum Adenauer kendi best av øllum, var sínar týskarar. Neyvan nakar vesturtýskur politikkari aftaná kriggið hevur kent og skilt teir betur enn hann. Týski borgarin og týski arbeidsmaðurin ynsktu bert at fáa loyvi til at liva og arbeida í friði og náðum. Tað sum týskarar vildu hava fram um alt annað afaná heimsbardagan, var trygd, materiell framgongd, vælstandur, okonomiskur stabilitet o. s. fr.; Adenauer gjørdi týsku veljarunum greitt at

hetta var høvuðsendamál hansara í politiska arbeidinum og valurslitini vóru eisini hareftir. Hann bytti ikki týskarar upp í góðar og minni góðar landsmenn, í nazistar og ikki-nazistar. Teir vóru allir í hansara eyg um líka góðir, t. v. s. at hann helt teir allar vera líka ómyndugar, líka óegnaðar til at skipa fyrj teirra egnu politisku lagnu. Teir høvdu brúk fyrj eini fastari leiðslu, helt Adenauer, sum kundi færa teir burtur úr »ræðu ligu fortíðini« til eina góða og tryggja tilveru í framtíðini grundað á arbeidssemi, ábyrgd, sparssemi, gudsótta og trúna á CDU sum tann statsberandi flokkurin og K. Adenauer sum fólksins fadur. Adenauer hevði ein rankan holdning, røddin var rein og tala hansara var týðulig og lættfatulig. Hann rópti ikki, hann brúkti óngar geberdir; men hann kundi yvirbevisa, hann kundi ríva týskarnar við sær, og fáa teir at góðtaka sínar politisku lærusetningar, sum fyrst og fremst vóru grundaðir á borgarliga kapitalistiska fyrirtakssemi, sum hann mett at vera ein mannariett, sum eingin kundi nema við, og hesari »moralisku« grundreglu bardist hann fyrj í øllum sínum politiska virkseminum.

Pengareformurin sum bleiv gjøgnumfördur í Vesturtýsklandi í 1948 av vestanveldunum virkaði eftir ætlan; ventaða inflátið kom ikki og vinnu-

livið kom rættiliga í gongd aftur. Umvekslingskursurin millum ríkismark og nýggja D-markin var tiggju fyrj ein. 100 D-markar blivu byttir út til hvønn persón í Vesturtýsklandi annaðhvørt tú átti 1000 ríkismarkar á sparikassanum ella ein ½ mill. í bankanum. Tað vóru bert pengar í kontantum ella á bankabók, sum blivu reuseraðir til 10 pst. av tí gamla virðinum. Realvirðini hildu teirra virði til parikurs, ein aktia ella obligatió til 1000 ríkismarkar var eisini 1000 D-markar verd. Pengareformurin bjargaði also »das Besitzbürgertum« í Vesturtýsklandi. Marshall-hjálpin var jættað í Vesturtýsklandi, sum eisini var tað land í Vestureuropa sum fekk mest hjálp úr hesum grunni. Við hjálp sum hesari uttanífrá var lett hjá búskaparráðharranum Ludwig Erhard at seta frælsa sosiala marknaðarbúskapin í gongd og sum eydnaðist so væl at henda peningaliga og materiella framburðstíðin seinni fekk navn við tað týska »Wirtschaftswunder«.

(Framhald)